

Jsou tři varianty, jak půjdeme do voleb. Ale nejlepším vysvědčením pro SOCDEM je minulá vláda, řekla předsedkyně Maláčová

21.5.2025 - | Česká strana sociálně demokratická

Na počátku června hodlá Sociální demokracie (SOCDEM) zveřejnit, v jaké formě se zúčastní nadcházejících, dost možná klíčových, voleb do Poslanecké sněmovny. Uvedla to v rozhovoru pro portal24.cz v rámci pondělního happeningu strany týkajícího se dostupnosti bydlení její předsedkyně Jana Maláčová. »Nejlepším vysvědčením pro Sociální demokracii je minulá vláda. Protože co jsme slíbili, to jsme i prosadili,« řekla k tomuto tématu šéfka SOCDEM.

Sociální demokracie uspořádala v pondělí v centru Prahy happening za dostupné bydlení. Co nejvíce v tomto ohledu vyčítá současné vládě Petra Fialy (ODS)?

Že neudělala s bydlením vůbec nic a že zpackala digitalizaci stavebního řízení. A že vlastně činnost jenom předstírá. A od rána do večera směřuje svoji energii ke geopolitickým problémům, které nemůže ovlivnit. Zato ty věci, na něž má přímý vliv a které přímo spadají do její kompetence, naprosto neřeší.

A jaké je tedy řešení Sociální demokracie? Dle vašeho hesla »Bydlení je naše zbrojení«...?

Myslím, že situace z celého světa jasně ukazuje, že jediná věc, která funguje, je výstavba veřejného levného, dostupného bydlení, jako tomu je ve Vídni nebo třeba v Singapuru. A protože Vídeň máme doslova za humny, tak jsme toho názoru, že se Česko musí, i když máme zpoždění, inspirovat tím vídeňským modelem.

Dobrá, ale čtenář neznalý rakouských reálií si pod tím jen těžko představí něco konkrétního. Mohla byste to tudíž rozebrat podrobněji?

Především prosazujeme, že by bylo adekvátní investovat 1 % HDP, což je dneska 80 miliard ročně, do výstavby zhruba 20 000 bytů. Tím, že bude mít stát každoročně navíc takové množství bytů, může postupně nahradit dávky a může tam umisťovat potřebné profese, seniory nebo třeba lidi s handicapem, kteří si nemohou předražené bydlení v Česku dovolit. Ve svém důsledku tak stát ušetří na dávkách – to je ten recept.

Dobrá, ale 80 miliard korun je poměrně značné číslo. Kde na to chcete vzít?

Pro tento krok máme čtyři zdroje financování. Jednak mám na mysli levné investiční úvěry od Evropské investiční banky. Děláme to už u velkých dopravních staveb – tak proč ne u výstavby bydlení!?

Druhá věc je sektorová daň pro velké nadnárodní firmy. To by byla taky zhruba čtvrtina zdrojů. Potom si myslíme, že cizinci, kteří zde nakupují byty ve velkém a nechávají je prázdné, by měli platit stoprocentní daň.

A čtvrtý zdroj už jsem vlastně zmínila. Jde o to, že těmi byty postupně nahradíme dávky na bydlení, čímž stát ve výsledku jednoznačně ušetří. Vezměte si, že jenom letos se plánují 22,4 miliardy korun

na dávky na bydlení. To jsou peníze vyhozené z okna, které navíc ještě bydlení samo o sebe zdražují. Protože když se na tiskovce vedle sebe postaví premiér a ministr práce a sociálních věcí a řeknou, že když nemáte na bydlení, běžte si požádat o dávky, co já jako majitel bytu udělám...? Zvednu nájem. Protože vím, že když můj nájemník na to nebude mít, půjde si požádat o dávky. A tím pádem tahle vláda zdražila bydlení úplně všem!

Dobrá, do voleb máme plus minus čtyři měsíce. A najednou každá strana má »dostupné bydlení« ve svém programu, například v pražském metru se to jen hemží plakáty Pirátské strany na toto téma. Jak mám coby občan-volič důvěřovat tomu, že v podání SOCDÉM nejde rovněž o pouhé sliby?

V prvé řadě bych ráda podotkla, že od Pirátů je to neuvěřitelná drzost. Ti lidé seděli tři a půl roku na ministerstvu pro místní rozvoj a neudělali pro dostupné bydlení vůbec nic.

A rozdíl mezi námi a ostatními? To je dobrá otázka. Nejlepším vysvědčením pro Sociální demokracii je minulá vláda. Protože co jsme slíbili, to jsme i prosadili. Navzdory pandemii covid!

Zrušili jsme karenční dobu, prosadili náhradní výživné, zvedli jsme důchody i mzdy, zavedli elektronickou neschopenku, i když se o ní 15 let předtím jenom mluvilo...

Já jsem zavedla tzv. výchovné, protože jsem to slíbila, tzn. pětistovku za vychované dítě k důchodu. To znamená, že to, co my slíbíme, taky uděláme!

Místo zbrojení preferujete bydlení, mám-li parafrázovat váš slogan. Čili nesouhlasíte s navyšováním výdajů na obranu nad 2 procenta HDP, jak se o tom teď poměrně hlasitě mluví?

Myslím, že dvě procenta jsou správná. A kromě toho potřebujeme podrobnou diskuzi nejen nad procenty, ale nad tím, co je vlastně cílem. Podle mě by jím měla být bojeschopnost a plnění spojeneckých závazků. Já bych především chtěla, aby se v oblasti zbrojení přestalo plýtvat.

Minulý týden jsem se dočetla, že armáda nakoupila kontejnery pro hygienické účely minimálně 48x dražší, než se objevuje cena na trhu. Pak jsem zjistila, že jsme koupili Supacaty, tedy ty speciální obrněnce, za třikrát víc peněz než Britové – a mohla bych pokračovat. Slyšela jsem, že Leopardy jsme sice získali za stejnou cenu jako Maďaři, ale o 20 let starší.

A za vše mluví příklad stíhaček F-35. Poslali jsme desetimiliardovou zálohu na konci minulého roku firmě Lockheed Martin, která má dvoubilionový obrát ročně, to znamená víc než český státní rozpočet, a to o deset let dříve, než jsme museli. Jedná se o neuvěřitelné plýtvání!

Co je cílem? ODS zjevně chce za každou cenu narvat peníze do zbrojení, i když je to obrovské hýření prostředky, ale teď jsem vám řekla čtyři příklady, proč chceme, abychom byli bojeschopní a měli kvalitní armádu, z níž lidé neodcházejí z důvodu, že nedokážou uživit svoje rodiny. Zkrátka chceme, aby byla armáda vyzbrojována na základě jasných a srozumitelných plánů, na nichž se podílejí odborníci.

A nezapomíná se tak trochu v této souvislosti na vnitřní bezpečnost, když už neustále skloňujeme tu vnější?

Ano, to je další aspekt! Když mají mladí policisté začít pracovat pro stát, brát za to třicet tisíc hrubého a k tomu zakládat rodiny a nasazovat životy, opravdu si myslíte, že je naše vnitřní bezpečnost v pořádku? Není, ani náhodou! Pan ministr Rakušan jim sliboval navýšení, ale především jsme se v televizních novinách dozvěděli, že k žádnému navýšení k 1. červenci nedojde.

A policisté se mezitím odborově organizují, což je správné. Vymýšlí, co s tím. Protože za tyhle peníze už se nedá pracovat. Celý stav je v současnosti neudržitelný.

Obraťme nyní list. V Otázkách Václava Moravce v České televizi jste v neděli uvedla, že do týdne či dvou budete mít jasno, v jaké formě se SOCDEM zúčastní říjnových voleb. Zatímco mnohé strany a hnutí už velkolepě vykoply volební kampaň, vy stále váháte. Co je z vašeho pohledu tím nejzazším termínem k rozseknutí celé situace?

Na začátku června budeme mít jasno. Tak jsme si to dali za cíl i na předsednictvu strany. Všechno si odsouhlasíme a seznámíme se závěry i veřejnost.

Vy jste v OVM mluvila o variantě, že se členové SOCDEM objeví na kandidátce hnutí ANO. Je variantou i případný společný postup s hnutím Přísaha či s ČSSD expremiéra Jiřího Paroubka?

Varianty jsou jasné. Buď půjdeme sami, nebo na kandidátkách jiného subjektu, případně v koalici.

To jste tedy nebyla moc konkrétní...

Uznávám, nebyla. Ale počkejte ještě chvíli. Vydržte to ty dva týdny.

Dobrá. Ale když jsme spolu natáčeli rozhovor naposledy, a to bylo měsíc nebo dva po vašem zvolení předsedkyně strany, říkala jste, že jste ve funkci teprve krátce, než abyste pohnula s preferencemi strany. Jenže za celý letošní téměř půlrok ve volebním modelu nestoupáte. Co byste na to odvětila? A nebylo by tudíž velkým rizikem jít do voleb samostatně?

Ano, ukazuje se, že riziko propadlého hlasu je velký aspekt. Už jsem to koneckonců říkala před sjezdem. A platí to dodnes. Nicméně pojďme diskutovat o formátu, který nakonec zvolíme, až v momentě, kdy se pro něj rozhodneme. Protože to, co v tuhle chvíli české politice zoufale chybí, je obsah. Koneckonců nedělní debata v Otázkách Václava Moravce toho byla největším důkazem.

<https://socdem.cz/akt-aktuality/jsou-tri-varianty-jak-pujdeme-do-voleb-ale-nejlepsim-vysvedcenim-pro-socdem-je-minula-vlada-rekla-predsedkyne-malacova>